

بسمه تعالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه بناب

معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه

دستورالعمل نحوه جذب و به کارگیری محققان پسادکتری دانشگاه بناب

مصوب سال ۱۴۰۲

معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه

دستورالعمل نحوه جذب و به‌کارگیری محققان پسادکتری دانشگاه بناب

مقدمه

استفاده از ظرفیت دانش آموختگان با انگیزه و آشنا به دانش روز دوره دکتری تخصصی، در توسعه علم و فناوری کشور ضرورتی انکارناپذیر است. گسترش و برقراری دوره‌های پژوهشی پسادکتری، در پیشبرد مرزهای دانش، حل مشکلات اساسی صنعت و جامعه و توسعه علوم و فناوری‌های نو در کشور نقش موثری دارد. از این رو، "دستورالعمل نحوه جذب و به‌کارگیری محققان پسادکتری دانشگاه بناب" به شرح زیر می‌باشد:

ماده ۱: تعاریف

۱-۱- وزارت عتف: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱-۲- وزارتین: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۱-۳- دانشگاه: دانشگاه بناب

۱-۴- دوره پسادکتری: دوره ای موقت با زمان معین برای دانش آموختگان دکتری است که به منظور انجام پروژه های تحقیقاتی، صنعتی و کاربردی و ارتقای مهارت های تخصصی بدون مدرک تحصیلی اجرا می شود. مدت دوره پسادکتری یک سال است که به درخواست استاد میزبان و با تأیید شورای پژوهش و فناوری دانشگاه برای دو دوره شش ماهه دیگر بدون دریافت حقوق قابل تمدید می‌باشد.

۱-۵- محقق پسادکتری: فردی است با مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) از دانشگاه های معتبر مورد تأیید وزارتین که به صورت تمام وقت در قالب ضوابط این دستورالعمل زیر نظر استاد میزبان فعالیت می کند. در این دوره محقق پسا دکتری حق اشتغال همزمان را ندارد.

۱-۶- استاد میزبان: عضو هیات علمی شاغل در دانشگاه بناب

۱-۷- طرح های برون دانشگاهی: منظور طرح های پژوهش، فناوری و مطالعاتی است که استاد میزبان از طریق آن اقدام به جذب منابع مالی و گزینش پژوهش و فناوری از مجموعه های خارج از دانشگاه می نماید و قراردادهای مربوطه بین دانشگاه و آن موسسات منعقد گردیده باشد. این طرح ها شامل قراردادهای ارتباط با صنعت و جامعه، گزینش های تخصصی صندوق های حمایتی پژوهش و فناوری همچون صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران، طرح های حمایتی وزارت عتف و سایر دستگاه های دولتی، نیمه دولتی و غیردولتی و طرح های پژوهش و فناوری بین المللی می‌باشد.

ماده ۲: اهداف

۱- استفاده بهینه از ظرفیت دانش آموختگان دوره دکتری در حوزه های پژوهشی، فناوری و صنعتی

۲- کمک به جذب و نگهداشت نخبگان

۳- کمک به گسترش مرزهای دانش و حل مشکلات استان و کشور

۴- فراهم سازی زمینه برای اشتغال دانش آموختگان توانمند

- ۵- ارتقای ارتباطات علمی و بین المللی
۶- کمک به توسعه فناوری و تجاری سازی ایده ها
۷- کمک به ارتقای جایگاه پژوهشی دانشگاه در سطح ملی و بین المللی

ماده ۳: شیوه‌های پذیرش محقق پسا دکتری در دانشگاه

در حالت کلی شیوه‌های پذیرش محقق پسا دکتری در دانشگاه به سه صورت می‌باشد که عبارتند از:
الف- جذب محقق پسادکتری مبتنی بر اعتبارات دانشگاه
ب- جذب محقق پسادکتری مبتنی بر طرح های برون دانشگاهی
ج- جذب محقق پسادکتری مبتنی بر آئین نامه وزارت عتف
تبصره ۱: بدیهی است که در روش جذب محقق پسادکتری مبتنی بر آئین نامه وزارت عتف، ملاک بررسی، ارزیابی و نحوه جذب مطابق با آئین نامه مذکور می‌باشد.

ماده ۴: شرایط استاد میزبان

۴-۱- حداقل مرتبه علمی دانشیار را داشته باشد.
تبصره ۲: اعضای هیات علمی با مرتبه استادیاری که دارای قرارداد ارتباط با جامعه و صنعت با انعقاد قرارداد از طریق معاونت آموزشی و پژوهشی هستند نیز می‌توانند از مزایای این طرح در قالب پسادکتری مبتنی بر طرح های برون دانشگاهی به عنوان استاد میزبان استفاده نمایند.
تبصره ۳: اعضای هیات علمی با مرتبه استادیاری که در زمره دانشمندان پراستناد یک درصد برتر گزارش شده از سوی مرکز استنادی ISC قرار می‌گیرند، می‌توانند از مزایای این طرح در قالب پسادکتری مبتنی بر اعتبارات دانشگاه استفاده نمایند.
۴-۲- در سه سال پیش از زمان تقاضای محقق، پایه استحقاقی را دریافت کرده باشد.
۴-۳- استاد میزبان نباید در سه سال منتهی به درخواست بر اساس گزارش مبادی مربوط، تخلف پژوهشی و علمی اثبات شده داشته باشد.
۴-۴- در صورت تامین هزینه‌های طرح پسادکتری از محل اعتبارات دانشگاه و به شرط وجود اعتبار، هر استاد میزبان در طول خدمت فقط می‌تواند یک محقق از این محل داشته باشد. جذب محقق دوم از محل اعتبارات دانشگاه، با موافقت شورای پژوهش و فناوری و به شرطی امکان پذیر است که استاد میزبان تقبل نماید ۵۰ درصد هزینه‌های محقق را از محل گرنت خود پرداخت نماید. در هر صورت جذب بیش از دو محقق به صورت همزمان توسط استاد میزبان از محل اعتبارات دانشگاه امکان پذیر نیست.
تبصره ۴: امکان اشتراک گرنت برای جذب محقق پسادکتری، حداکثر بین دو استاد میزبان حائز شرایط وجود دارد.

ماده ۵: شرایط محقق پسادکتری

- ۱-۵- مدرک دکتری تخصصی مورد تایید وزارتین در زمینه تخصصی مورد تقاضا داشته باشد. دانش آموختگان غیرایرانی از این بند معاف می‌باشند.
  - ۲-۵- در طول دوره پسادکتری اشتغال به کار دیگری نداشته باشد و به صورت تمام وقت در دانشگاه مشغول به فعالیت باشد.
  - ۳-۵- دارای تجربه تخصصی و پژوهشی و فناوری مرتبط با حیطه‌های مورد نیاز در انتخاب محقق پسادکتری باشد.
  - ۴-۵- پذیرش از یکی از اعضای هیات علمی واجد شرایط دانشگاه به عنوان استاد میزبان داشته باشد.
  - ۵-۵- از صلاحیت‌های عمومی و عدم ممانعت قانونی برای حضور در دانشگاه برخوردار باشد.
  - ۶-۵- نداشتن مشکل نظام وظیفه برای متقاضیان ذکور ایرانی الزامی است.
  - ۷-۵- کلیه قوانین و مقررات دانشگاه را در طول مدت حضور در دانشگاه رعایت نماید.
- تبصره ۵: دانش آموختگان دانشگاه‌های معتبر دولتی و دانش آموختگانی که برنده جوایز بنیاد ملی نخبگان، خوارزمی، فارابی، رازی، شهید تهرانی مقدم، دکتر کاظمی آشتیانی، شهید شهریاری و شهید احمدی روشن باشند، با رعایت شرایط عمومی و اختصاصی در اولویت پذیرش قرار می‌گیرند.
- ۸-۵- از تاریخ فراغت از تحصیل محقق در دوره دکتری نباید بیش از ۵ سال گذشته باشد.

ماده ۶: موضوع پیشنهاد طرح

- ۱-۶- موضوع پیشنهاد طرح باید تقاضا محور، کاربردی و در راستای توسعه مرزهای دانش بوده و از موضوعات اولویت‌دار جامعه باشد.
- ۲-۶- دستاوردهای دوره باید به صورت شفاف و قابل سنجش در پیشنهاد طرح پژوهش مشخص شود.
- ۳-۶- پیشنهاد طرح پسادکتری در زمینه‌های نوپدید و چشم اندازهای علم و فناوری در پیوند با ماموریت دانشگاه باشد.
- ۴-۶- کلیه هزینه‌های طرح پسادکتری غیر از حق الزحمه محقق باید در پیشنهاد طرح آن پیش بینی شده باشد.

ماده ۷: وظایف و تعهدات محقق

۱-۷- وظایف محقق مبتنی بر اعتبارات دانشگاهی

- ۱-۱-۷- انجام هرگونه فعالیت تعیین شده در پیشنهاد طرح مصوب با هماهنگی و تایید استاد میزبان در راستای پیشبرد اهداف پیشنهادی طرح.
  - ۲-۱-۷- ارائه پیشنهادهای نوآورانه در جهت پیشبرد پیشنهاد طرح مصوب.
  - ۳-۱-۷- مشارکت در تمامی فعالیت‌های پژوهشی و فناوری زیر نظر استاد میزبان.
- ### ۲-۷- وظایف محقق مبتنی بر طرح‌های برون دانشگاهی

۷-۲-۱- آماده سازی و انتشار گزارش‌های پیشرفت طرح پژوهشی و فناوری برون دانشگاهی برای منابع تامین کننده اعتبار پیشنهاد طرح

۷-۲-۲- مشارکت در پیگیری امور مالی و اعتبارات پیشنهاد طرح در دست اجرا، امور تجاری سازی و ثبت اختراعات و دریافت پروانه اختراع

۷-۳- وظایف محقق مبتنی بر آئین نامه وزارت عتف

۷-۳-۱- وظایف محقق در آئین نامه جذب و بکارگیری محققان پسادکتری وزارت عتف ذکر شده است. تبصره ۶: استفاده از محققان پسادکتری برای تدریس تابع مقررات وزارت عتف بوده ولی استفاده از همکاری ایشان به عنوان استاد مشاور رساله یا پایان نامه بلامانع است.

تبصره ۷: استفاده از "محقق" در پیشبرد امور اجرایی اداری دانشگاه ممنوع می‌باشد. با این حال استفاده از محققان جهت ارائه خدمات آزمایشگاهی بلامانع است.

تبصره ۸: ارائه هرگونه تعهد استخدامی به محققان پسادکتری ممنوع می‌باشد.

۷-۴- تعهدات محقق

۷-۴-۱- در صورت استفاده اعتبارات دانشگاه برای تامین هزینه‌های طرح پسادکتری (بند الف ماده ۳)، باید حداقل دو مقاله نمایه شده در JCR که حداقل یکی از آن‌ها با چارک‌های Q1 یا Q2 و یا Q3 باشد، از نتایج طرح پسادکتری استخراج و به چاپ برسد.

تبصره ۹: یک ثبت اختراع با رعایت حقوق دانشگاه در US patent و یا European patent می‌تواند جایگزین هر دو مقاله شود.

تبصره ۱۰: عقد قرارداد طرح خارج از دانشگاه که حاصل از طرح پسادکتری بوده و مبلغ آن حداقل معادل با ۴ برابر مبلغ قرارداد طرح پسادکتری باشد، معادل تعهدات خواهد بود.

تبصره ۱۱: عقد قرارداد تجاری سازی حاصل از طرح پسادکتری به مبلغ ۱۰۰۰ میلیون ریال که قرارداد آن از طریق معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه منعقد شده باشد، معادل تعهدات خواهد بود.

۷-۴-۲- در صورت استفاده کامل از طرح‌های برون دانشگاهی برای تامین هزینه‌های طرح پسادکتری، لازم است گواهی حسن انجام کار توسط استاد میزبان و با تایید معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه تهیه و ارائه شود.

تبصره ۱۲: در مورد طرح‌های پژوهشی مرتبط با رشته‌های هنر و معماری و عمومی و معارف چاپ مقاله در مجلات Scopus یا ISC با چارک‌های Q1 و یا Q2 قابل قبول است.

تبصره ۱۳: تعهدات محقق مبتنی بر آئین نامه وزارت عتف، در آئین نامه مذکور قید شده است.

تبصره ۱۴: در مقاله مستخرج از طرح پسادکتری باید وابستگی اول استاد میزبان و محقق به صورت " دانشگاه بناب " یا "University of Bonab" درج شود.

تبصره ۱۵: نویسندگان اول و مسئول مقالات خروجی از طرح پسادکتری حتما باید استاد میزبان یا محقق باشند. درج نام افراد دیگر به شرط همکاری در مقاله بلامانع است.

تبصره ۱۶: در بخش " تقدیر و تشکر " مقاله بایستی به شماره قرارداد مطابق متن پیشنهادی زیر اشاره گردد: این مقاله از طرح پسادکتری دانشگاه بناب با شماره قرارداد .....استخراج گردیده است.

This research is supported by the research grant of the University of Bonab (number .....)

تبصره ۱۷: به منظور تشویق استاد میزبان برای انعکاس دستاوردهای فناورانه ی پسادکتری در مجامع بین المللی به آندسته از اساتید میزبان که خروجی پسادکتری آن‌ها منجر به ثبت اختراع با رعایت حقوق دانشگاه در US patent و یا European patent گردد، یک سهمیه جذب پسادکتری بصورت مجزا و مستقل با هزینه دانشگاه اعطا می‌شود.

۷-۴-۳- تنظیم قرارداد با محقق منوط به توثیق سند ملکی (غیر منقول) یا تعهد کارمندی محضری توأم با اسناد تجاری به میزان دو برابر کل حقوق دریافتی برای یک سال می‌باشد که قرار است در طول مدت استفاده از دوره دریافت گردد و مبلغ آن توسط دانشگاه تعیین خواهد شد تا در صورت تخلف از مفاد سند تعهد رسمی، دانشگاه بتواند فارغ از هرگونه الزام به تشریفات و یا با اعلام به دفترخانه، از طریق صدور اجرائیه به میزان دو برابر حقوق دریافتی برای یک سال بابت وجه التزام و دیون خسارات دولت از متعهد و ضامن یا ضامین وی بنحو انفرادی یا اشتراکی (مسئولیت تضامنی) اخذ نماید.

تبصره ۱۸: مسئولیت اخذ سند تعهد رسمی و اتخاذ تصمیم راجع به کیفیت سند ماخوذه اعم از تضمین ملکی یا تعهد کارمندی توأم با توثیق اسناد تجاری با اداره حقوقی دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۱۹: حق الزحمه سه ماهه چهارم محقق به عنوان حسن انجام کار تلقی شده و پرداخت آن منوط به انجام تعهدات می‌باشد.

ماده ۸: فرآیند پذیرش محقق پسادکتری

۸-۱- درخواست و اعلام نیاز استاد میزبان واجد شرایط پس از هماهنگی با مدیریت امور پژوهشی و فناوری دانشگاه

۸-۲- اعلام ظرفیت توسط دانشگاه

۸-۳- فراخوان توسط دانشگاه

۸-۴- ارسال اسامی متقاضیان دوره پسادکتری به همراه مدارک به گروه آموزشی مربوطه

۸-۵- بررسی و انتخاب محقق توسط استاد میزبان، سپس تأیید شورای آموزشی گروه مربوطه و شورای پژوهشی دانشکده

۸-۶- ارسال پیشنهاد طرح‌های متقاضیان بصورت تجمیعی توسط رئیس دانشکده به مدیریت امور پژوهشی و فناوری دانشگاه شامل:

- ✓ رزومه محقق (کارنامه علمی شامل: مشخصات کامل فردی، مشخصات مدارج تحصیلی، فهرست تحقیقات پیشین، انتشارات، فعالیت‌ها و مسئولیت‌های علمی اجرایی)
- ✓ پیشنهاد تحقیق با جزئیات کامل براساس فرم‌های استاندارد
- ✓ نامه توجیهی استاد میزبان با تبیین دقیق و روشن دلایل انتخاب محقق مدنظر
- ✓ ارائه مدارک و مستندات آموزشی و پژوهشی تأیید کننده توانایی علمی محقق
- ✓ بررسی و تایید شرایط محقق، پیشنهاد طرح و مدارک مربوطه در شورای پژوهشی و فناوری دانشگاه
- ✓ تنظیم قرارداد توسط معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه با استاد میزبان و محقق پسادکتری

ماده ۹- مسائل مالی و اداری

۹-۱- انتخاب محقق پسادکتری براساس درخواست استاد میزبان و تایید نهایی شورای پژوهش و فناوری دانشگاه است.

۹-۲- استاد میزبان مسئولیت هدایت و نظارت بر فعالیت‌های پژوهشی و تایید عملکرد محقق را بر عهده دارد و تایید عملکرد باید به همراه تضمین کیفیت آن باشد. استاد میزبان ضمن ارائه گزارش پیشرفت سه ماهه درخواست پرداخت حقوق محقق را می‌نماید.

۹-۳- در صورت تامین هزینه‌های طرح پسادکتری از محل طرح‌های پژوهشی و فناوری برون دانشگاهی استاد میزبان، تعداد محققان ایشان با توجه به مفاد قرارداد طرح برون دانشگاهی مورد نظر و با تایید شورای پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین می‌شود. پرداخت حقوق محققان از محل این طرح‌ها فقط در صورتی امکانپذیر است که استفاده از ایشان به عنوان همکار طرح در قرارداد مربوطه ذکر شده باشد.

۹-۴- میزان حق الزحمه محقق پسادکتری ماهیانه ۷۰ میلیون ریال می‌باشد که هر سه ماه یکبار به وی پرداخت خواهد شد.

۹-۵- ارائه امکانات رفاهی مانند خوابگاه و غذا به محقق با توجه به امکانات دانشگاه و نظر مساعد دانشگاه ممکن خواهد بود.

تبصره ۲۰: تمدید قرارداد محقق صرفاً منوط به یافته‌های علمی و فناورانه مناسب و با کیفیت با درخواست استاد میزبان و تایید شورای پژوهش و فناوری دانشگاه می‌باشد.

۹-۶- در صورت تامین اعتبار مالی، کمک هزینه شرکت در کنفرانس‌های داخلی مورد تایید دانشگاه تنها یک بار در سال به محقق تعلق می‌گیرد؛ که این مورد در صورت تامین اعتبار هزینه از محل گرنت یا طرح پسادکتری قابل پرداخت خواهد بود.

۹-۷- استفاده از امکانات و اموال دانشگاه بر اساس ضوابط و مقررات جاری دانشگاه می‌باشد.

۹-۸- چنانچه در هر مرحله، عملکرد محقق توسط استاد میزبان تایید نشود یا عدم رعایت مفاد این آیین نامه اثبات شود پرداخت حقوق محقق متوقف خواهد شد. دانشگاه در هر مرحله حق فسخ یا خاتمه قرارداد در هر زمانی را در صورت عدم رعایت مفاد این دستورالعمل یا عدم رضایت استاد میزبان از عملکرد محقق پسادکتری دارد.

۹-۹- مالکیت فکری حقوق مادی و معنوی ناشی از کلیه فعالیت‌های انجام شده توسط محقق مانند ثبت اختراع و توسعه دانش فنی و موارد مشابه متعلق به دانشگاه بوده و تابع قوانین حاکم و ضوابط و مقررات دانشگاه است و محقق حق استفاده، واگذاری به غیر و استفاده تجاری بدون اجازه کتبی دانشگاه را ندارد. در مورد مستندات علمی نیز، ترتیب درج نام نویسندگان و نقش آنها توسط استاد میزبان و با توجه به بندهای این دستورالعمل تعیین خواهد شد.

۹-۱۰- محقق و استاد میزبان با شرکت در فراخوان، گواهی می‌کنند که از حقوق، وظایف و مسئولیت‌های خود در چارچوب این دستورالعمل آگاهی دارند و همه آنها را پذیرفته‌اند.

۹-۱۱- پس از پایان موفقیت آمیز دوره و انجام تمام تعهدات توسط استاد میزبان و محقق، گواهی پایان دوره (فارسی و انگلیسی) توسط معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه ارائه خواهد شد.

۹-۱۲- دانشگاه پس از عقد قرارداد با محقق و استاد میزبان، مجوز تردد برای محقق صادر خواهد نمود. در خصوص تامین امکانات رفاهی نیز در حد مقدرات و برابر مقررات مساعدت خواهد نمود.

۹-۱۳- اختصاص پاداش به مقالات حاصل از فعالیت محققان بر اساس آیین نامه تشویق مقالات و ثبت اختراع دانشگاه بناب انجام خواهد شد.

۹-۱۴- اعتبارات دانشگاه بناب برای تامین هزینه طرح‌های پسادکتری، صرفاً برای تامین حقوق محقق قابل پرداخت است.

۹-۱۵- در صورتیکه پذیرش محقق در قالب تفاهم‌نامه با شرکت‌ها، سازمان‌ها، بنیاد نخبگان و سایر سازمان‌های دولتی (نظیر آئین نامه وزارت عتف)، خصوصی و نیمه دولتی یا فراخوان‌های خاص باشد مفاد شرایط پذیرش محقق پسادکتری از تفاهم‌نامه یا فراخوان یاد شده تبعیت خواهد کرد. در مواردی که تفاهم‌نامه یا فراخوان مورد نظر به جزئیات اشاره نکرده باشد دستورالعمل حاضر ملاک عمل خواهد بود.

۹-۱۶- در صورت لغو، فسخ یا خاتمه زود هنگام قرارداد در هر مرحله، اعم از اینکه به نتیجه نهایی رسیده باشد یا نرسیده باشد، استاد میزبان و محقق پسادکتری مکلفند کلیه نتایج حاصل از اجرای موضوع این قرارداد را به دانشگاه تسلیم نمایند و ظرف مدت تعیین شده تسویه حساب نموده و با هماهنگی دانشگاه، تکلیف وجوه هزینه شده را معین و از انجام یا تعهد هرگونه هزینه در رابطه با اجرای قرارداد خودداری نمایند.

۹-۱۷- تفسیر بندهای این دستورالعمل بر عهده شورای پژوهش و فناوری دانشگاه است. در صورت نیاز به تغییرات جزئی و موارد پیش بینی نشده در این دستورالعمل، پس از طرح در شورای پژوهش و فناوری و تصویب در هیات رئیسه دانشگاه، قابل اعمال است.

این دستورالعمل در ۹ ماده و ۲۰ تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۰ به تایید شورای پژوهش و فناوری دانشگاه رسید و در نشست هیات رئیسه دانشگاه در تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۸ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابلیت اجرایی خواهد داشت.